

स्नातकपरीक्षा:- २०१५**बि.ए. - विद्वन्मध्यमा - प्रथमवर्षः****शास्त्रम् - ज्योतिषशास्त्रम्****भागः - II, पत्रिका - 5****विषयः - बृहज्जातकम् (दशमाध्यायपर्यन्तम्)****दिनाङ्कः - 7-4-2015****गरिष्ठाङ्कः - १००****समयः - 10.00 A.M. to 1.00 P.M.****Max. Marks - 100**

- I. पञ्च रिक्तस्थानानि पूरयत** **5×1=5**
१. स्वल्पं वृत्तविचित्रमर्थबहुलं ..... प्रारभे ।
  २. लग्नाच्चतुर्थनिधने ..... संज्ञे भवतः ।
  ३. मासाधिपतौ निपीडिते तत्काले ..... समादिशेत् ।
  ४. शुनां परमायुः ..... वर्षाणि ।
  ५. निम्नपरिच्युतस्य दशा ..... ।
  ६. होराफलं ..... समानम् ।
- II. पञ्चानाम् एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत** **5×1=5**
१. एकार्थसम्प्रत्ययाः राशिपर्यायाः के ?
  २. नवांशविधिः कथं भवति ?
  ३. होरा कदा वीर्योत्कटा भवति ?
  ४. दिवा पितृमातृसंज्ञितौ ग्रहौ कौ ?
  ५. गर्भस्य शस्त्रकृतं निधनं कदा प्रवदेत् ?
  ६. कण्टक-केन्द्र चतुष्टयसंज्ञाः भावाः के ?
- III. दशानां संक्षेपेण उत्तरं लिखत** **10×3=30**
१. रव्यादिग्रहाणाम् उच्चराशीन् उच्चांशानपि लिखत ।
  २. मेषादिराशीनां वर्णान् लिखत ।
  ३. रव्यादिग्रहाणां आत्मादिकारकपदार्थान् स्पष्टयत ।
  ४. ग्रहाणां विप्रादिवर्णाधिपत्यं सत्त्वादिगुणविभागं च निर्दिशत ।
  ५. रव्यादिग्रहाणां दृष्टिस्थानानि, विशेषदृष्टिस्थानानि च स्पष्टयत ।
  ६. ग्रहस्थित्या पक्षिजन्मज्ञानं विशदयत ।

७. मेषादिराशिषु चतुष्पदाम् अङ्गविभागं कुरुत ।
८. कस्मिन् योगे नालवेष्टितः शिशुः जायते ?
९. यस्मिन् योगे जातः मात्रा परित्यज्यते ? त्यक्तश्च विनश्यति ?
१०. जातके ग्रहाणां दशाक्रमः कथं निर्णयते ?
११. कुज - बुधग्रहयोः स्वरूपं ग्रन्थोक्तदिशा निरूपयत ।
१२. कस्मिन् ग्रहयोगे अनुक्रमाद्विना अमितायुः स्यात् ।

IV. योगद्वयस्य सफलां ग्रहस्थितिं निर्दिशत

2×5=10

१. मुखाङ्गहस्तद्वैगुण्ययोगः
२. पङ्गुजननयोगः
३. नयनरहितस्य जन्मयोगः
४. पितृबन्धनयोगः

V. अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानां विस्तरेण उत्तरं लिखत

5×10=50

१. षड्वर्गाः के । तेषां परिगणनक्रमं निरूप्य अधिपतिनिर्णयं कुरुत ।
२. ग्रहाणां नैसर्गिक मित्रामित्रविभागं पुनः अधिसुहृन्मित्रादिभिः कल्पनं च स्पष्टयत ।
३. निषिक्तस्य गर्भस्य पुं-स्त्रीविभागज्ञानं निरूप्य षट् क्लीबयोगान् स्पष्टयत ।
४. द्रेक्काणभागैः त्रिधा शरीरस्य विभागक्रमं प्रदर्श्य तत्र व्रणादिलक्षणानि कथयत ।
५. शशिन्यरिविनाशगे ..... विलग्नाधिपे ।। श्लोकमेनं व्याख्याय सद्योरिष्टलक्षणं स्पष्टयत ।
६. सत्याचार्योक्तम् अंशकायुर्दायं निरूप्य तत्र त्रिसङ्कुणादिविशेषान् निरूपयत ।
७. जातस्य वृत्तिनिर्णयः कथं क्रियते ? कर्माजीवाध्यायोक्तदिशा विशदयत ।
